

Oslo, 2.5.2025

Til Stortingets energi- og miljøkomité

Innspill til behandlingen av forslag om å ivareta natur og lokalsamfunn ved opprusting av forsvar og forsvarsindustri– Representantforslag 258 S (2024-2025)

Den ukontrollerte nedbyggingen av norsk natur er godt illustrert, blant annet gjennom en rekke oppslag på NRK, som «Norge i rødt, hvitt og grått» og «Oppsynsmannen». Høsten 2024 la WWF fram en ny rapport, som viser at verdens dyrebestander har gått ned med 73 % i snitt siden 1970, og for kort tid siden kunne vi lese på NRK om at klimaforskere frykter at vi får mindre hjelp jordkloden til å bremse klimaendringene.

Skal vi ta naturkrise og klimakrise på alvor og stanse naturtapet, må vi stanse videre nedbygging av norsk natur. Norsk Friluftsliv, som har som en av sine oppgaver å sikre friluftslivets naturgrunnlag og skape økt forståelse for naturens egenverdi, mener blant annet følgende om arealforvaltning:

1. Naturens rettsvern må styrkes. I arealsaker der utbyggingsinteresser og natur- og friluftslivinteresser veies mot hverandre, må hensynet til natur og friluftsliv veie vesentlig tyngre enn i dag.
2. Forvaltning av norsk natur må foregå gjennom mer helhetlig planlegging, færre enkeltvedtak og mindre sektorstyrt.
3. Arealnøytralitet må være et overordnet mål i all arealplanlegging. For å oppnå dette, må:
 - det utvikles og innføres nasjonale, regionale og kommunale arealregnskap, slik at vi vet hva vi har og eventuelt hva vi mister,
 - fortetting innenfor allerede bebygde områder og gjenbruk og forbedring av eksisterende bygninger og infrastruktur prioriteres, framfor nedbygging av nye natur- og friluftslivsområder.

Norsk Friluftsliv mener at prinsippet om arealnøytralitet også må gjelde for satsinger på forsvar og forsvarsindustri, og støtter derfor forslagene om at:

- satsinger på forsvar, forsvarsmateriell og annen industri, som hovedregel skal skje i allerede nedbygde områder,
- arealnøytralitet må omfatte alle sektorer, inkludert forvaret,
- grå arealer, som egner seg for forsvarsindustri, kartlegges og
- behovet for arealer til forsvarsformål, fornybar kraftproduksjon, kraftlinjer og samfunnskritisk digital infrastruktur, i sum ikke bidrar til økt nedbygging av natur.

Norsk Friluftsliv ber derfor Stortinget støtte disse forslagene.

Vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Hans Erik Lerkelund

fagsjef naturforvaltning